

Komandi partur
Í komandi parti er ein frásøgn um, hvussu tað var at fara til skips fyri 60 árum síðani.

í enska blaðnum Echoes of Service fyri um 100 árum síðani. Myndin er úr frásøgn hjá D.J. Danielsen, kendur frá Congosøguni

ene saa godt, at Vandet snart ser ud som Blod.

Rasende farer Hvalerne af Sted ind mod Land, hvor man hugger Kroge i dem, haler dem paa Land og skærer Halsen over paa dem, og ud mod Nettet, som de presser paa af al Magt. Trykket bliver for stærkt. Det Tykke Tov, der er viklet om Grunden af et Pakhus, springer som Sytraade, og ud af Nettet styrter Hvalerne, medens Baadene sætter efter. Et halvt Hundrede Hvaler ligger dræbte paa Land, og mange er saarede og har ondt ved at følge den flygtende Flok, som sætter ud ogsaa over det yderste Garn, i hvilket den river et stort Hul. Alle har opgivet Haabet; Grinden er "sluppen". Men paa en Gang, uden at nogen Baad er hos den, vender den om, svømmer tilbage ind gennem det Hul i Nettet, den selv har brudt, og styrer lige mod Land ind paa en Sand, hvor Myrderiet saa begynder igen med endnu højere Raab og større Forvirring end før, og denne Gang uden Uheld. Saarede Hvaler, der pisker Havet til Skum med deres Haler, og fra hvem Blodet staar op som et Vand-spring, harpuneres og slæbes ind mod Land, medens Baadene med vældige Brag Tordner mod hverandre. Efter en Times Forløb er Drabet endt. 470 Hvaler ligger dræbte inde i Bugten, der ser ud, som om den var fyldt med Blod.

Býtið

Nu bliver Hvalerne nummererede og vurderede efter deres Størrelse. Tiende, der deles lige mellem Stat, Kirke og Præst, tages forlods fra, ligeledes "Skadehval" til Erstatning af den Molest o.s.v. som Grindedrabet har foraarsaget, og endelig "Madhval", som deles ud til Bygdens Beboere, for at de gratis skal beværte den Mængde Mennesker, der er kommet til Grindedrabet. Af Resten tilfalder en Fjerdedel Jordegodsejerne paa det Sted, hvor Grinden er blevet dræbt, medens de tre Fjerdedele deles lige mellem alle Individider uden Hensyn til Alder og Køn i det Distrikt, som hører til Bugten,

Maade. Auktionen over Tienden og Skadehvalen bliver holdt, og Prisen er gerne fra 7-10, maaske 12 Kr. pr. Skind. En saadan Grindeflok repræsenterer derfor en stor Værdi; en Grind paa 500 Hvaler vel en 20.000 Kroner; intet Under derfor, at alt er Fyr og Flamme, naar Grindebudet kommer.

Er Grinden først ladet i Baadene, sejler de af Sted hurtigst muligt for at naa Hjemmet, men ved Udfarten af Bugten, blottes Hovederne og de hjemvendende istemmer en Takkesalme til ham, som har sendt dem god Fangst.

Grind í Havn. Úr myndasavninum hjá Petur Alberg

og som i Regelen omfatter 2-3000 Mennesker eller mere; i dette Tilfælde hele Vaagøen og Myggenæs, hele Strømøen og Nolsøen og endelig hele Vestsiden af Østerøen, der dog kun faar halve Parter. De Mænd, som har dræbt Grinden, faar i Følge Loven intet forlods; men underhaanden er det indrettet saaledes, at de for at føre Grinden hjem faar dobbelt imod Kvinder og Børn. Den, som først har opdaget Grinden faar Hovedet af den største Hval, og den Baad, der først er kommet til Grinden, Kroppen af denne Hval, foruden sin øvrige Part. Sysselmand og et Par andre kyndige Regnemestre er travlt beskæftigede med at regne ud, hvor meget der skal "til Baaden", og at fordele de nummererede Hvaler til de forskellige "Baade" i hver Bygd.

Det tager mange Timer, hvilke gerne benyttes af Grindemændene til at faa sig en Dans, hvis de ikke foretrækker at hvile. Endelig er Udregningen færdig. Som en Løbeild gaar det fra Mand til Mand: 10 Skind til Baaden! Og i en Fart bliver Sedlerne delte ud, hvorefter enhver skynder sig med at finde sin Hval og skære den i Stykker, hvilket sker paa en bestemt

Imidlertid er der stor Spænding i Hjemmene. Er Grinden dræbt, eller er den sluppen? Uafladelig gaar man ud for at spejde efter, om Baadene kommer. Endelig ses de i det fjerne. De er svært ladede, Grinden er dræbt; og saa snart Ordene kan skelnes, bliver der raabt fra Baadene: "Alt er gaaet godt; hver Murt er død - 470 Hvaler, 10 Skind til Baaden!"

Grind í Hvalba

En morgen da jeg gik udenfor Lejre Præstegaard opdagede jeg, at der var hejst et Flag og derved at der var Grind i nærheden. Der blev da sendt Bud til alle i Bygden og snart var alle samlede ved Kvalbø. Langt ude i Fjorden viste sig et stolt syn. Den ene store Baad kom sejlen de ved siden af den anden jagende Grinden foran sig, til sidst var der saa mange Baade, at de ved at lægge sig i en halv Cirkel, kunde spærre hele Flokken inde i Bugten.

Grindadansur

Der blev holdt et stort Grindegilde i en af Røgstuerne, og der blev drukket Kaffe og bagefter danset Kædedans efter Grindevisen og andre Kvad.

Der blev danset hele Natten.

Engang for et Par Aar siden, rygtedes det i Thorshavn, at der var drevet en stor Grindeflok ind til Byen. Jeg har altid syntes, at det var saa spændende og morsomt med Grindejagt, saa gik jeg op i Gavlvinduet for at se paa det. Meget rigtigt, der laa en hel Ring af Baade. Inde i Fjorden laa der et større Skib. Der var givet Besked til Føreren om at sejle over til den anden Side, men han lystrede ikke Ordren og blev liggende. Derved stødte Grinden mod Skibet, den blev bange, drejede om og svømm-

tilbage, og der blev 4 Enker. Man mente, at de havde overfyldt den med Grindekød. Man er altid saa ængstelig deroppe, hvis Baadene ikke vender hjem til den ventede Tid.

Grindavísan

Amtmand Pløyen lavede en Grindevisen. Han var født 1803 og døde i 1867. Han blev amtmand over Færøerne i 1837.

Han forlod Øerne i 1849 for at blive Amtmand i Holbæk, hvor han døde i 1867. Han var Færingernes bedste Ven. Blandt Færingerne var han elsket. Pløyen har i fyrrenes Begyndelse skrevet sin grindevisen, som endnu med stor begejstring synges, ikke ved Grindedrabene, men ved de færøske Dansegilder, hvor den ledsages af megen mimik.

Takket være Apoteker Djurhuus er det lykkedes mig at faa den nedskrevet og kommenteret. Ægte national som den er, og levende dramatisk i sin Skildring af Grindefærden, fortjener den at bevares og kendes af alle danske.

Teir báðir Jógvan

Anna endurgevur í síni bók alla grindavísuna við viðmerkingum, sum mest eru ætlaðar dønum. Av froyrskum áhuga er, at hon greiðir frá tveimum av teimum monnum, sum eru nevndir í vísuni. "Jegvan den Havnemand" var "en færøsk fisker kaldet Fløtti".

Malle Jegvan var ein havnarmaður, sum var búsettur í Nólsoy. Hann segðist at hava funnið 14-15 grindir, sum allar lögdu beinini. Veit nakar meira um hesar báðar.

ede til havs igen. Det var meget ærgerligt, thi denne Grind havde været jaget hele Dagen.

Sorgarleikur

Engang en Grindebaad, bemandet med 6 Mand, var paa Hjemvejen, blev den "borte", den kom aldrig

Hetta eru gravsteinarnir hjá Onnu og Jens Christian Evenensen við kirkjuna í Bregninge á Sjælland, har Jens Christian virkaði sína seinastu tíð sum prestur. Meira kann frættast um hennara ætt á rundferð í gamla kirkjugarði í Havn mentanarnáttina komandi friggjadag kl. 16.30